

GOVERNAÇA DEL REPOSITORI IPHES CORA.RDR

Rols establerts a CORA RDR	1
Rols principals	2
Altres rols	2
Accés al repositori	2
Models de gestió	3
Tractament de dades sensibles	3
Ús de l'eina Tesaure IPHES	4

L'IPHES-CERCA disposa d'una instància al repositori CORA.RDR consultable des del següent [enllaç](#).

Es tracta d'un repositori de dades federat i multidisciplinari per a la publicació de conjunts de dades de recerca en mode FAIR (Findable, Accessible, Interoperable i Reusable) i seguint les directrius de l'European Open Science Cloud (EOSC).

El CSUC (Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya) coordina el servei de CORA.RDR. Funciona amb el programari de codi lliure Dataverse, desenvolupat pel Harvard's Institute for Quantitative Social Science i està dissenyat per assolir els requeriments en termes FAIR exigits pels organismes finançadors, facilitant la cerca dels conjunts de dades, detallant-ne com visualitzar-los i usar-los i com fer-ne un ús posterior per a futures recerques.

L'objectiu de disposar d'una instància IPHES-CERCA al repositori CORA.RDR és el de proporcionar al personal IPHES-CERCA un repositori institucional per a l'allotjament de les dades de la recerca per a la seva publicació en obert.

ROLS ESTABLERTS PER CORA.RDR

El repositori gestiona els permisos a diferents parts del dipòsit mitjançant "rols". A continuació es mostren els rols disponibles al repositori i els permisos assignats a cadascun:

Rols principals

Administrador/a	Gestiona la instància. Amb capacitat per crear subinstàncies; canviar permisos a altres persones usuàries; crear datasets, editar-los i publicar-los.
Curador/a	Perfil que edita les metadades, llicències i termes d'ús. Pot publicar datasets.
Usuari/a	Pot crear un conjunt de dades i pot alterar-lo, però no pot publicar-lo .

Altres rols

Creador d'un dataset	Persona que pot dipositar datasets a una instància
Creador de Dataverse + Dataset	Persona que pot afegir datasets i subinstàncies a una instància
Descàrrega d'arxius	Persona que pot descarregar els arxius d'una instància
Membre	Persona que pot veure datasets i subinstàncies no publicats

ACCÉS AL REPOSITORI

Tothom pot accedir al repositori des del següent [enllaç](#). Aquí, qualsevol persona sense acreditar-se pot veure aquells datasets ja publicats per l'IPHES-CERCA, però no els pot modificar ni afegir res dins de la instància IPHES-CERCA.

A més de l'accés general, el personal IPHES-CERCA pot desenvolupar el rol d'usuari, que permet crear datasets i editar-los, però no publicar-los. Per obtenir el rol d'usuari, la persona ha de crear un perfil al repositori des d'aquest [enllaç](#). Un cop el perfil està creat, s'ha de sol·licitar al personal administrador de la instància poder tenir aquest rol. Les persones amb rol d'administrador a la instància IPHES-CERCA són Javier Sopesens (jsopesens@iphes.cat) i Marta Fontanals (mfontanals@iphes.cat).

En el cas que la persona, amb rol d'usuària, creï un nou dataset, aquest no serà automàticament visible al repositori per al públic general, sinó que romandrà en estat *DRAFT* fins que la persona responsable de la curació de les dades a l'IPHES-CERCA el faci públic. El programari amb el que es va dissenyar aquest repositori no permet una publicació de

datasets fins que aquests no hagin sigut revisats per persones curadores o administradores de les instàncies.

Models de gestió

Des de l'IPHES-CERCA, a data 09/09/2022, es plantegen dos procediments per al dipòsit de datasets en el repositori CORA.RDR:

1. El personal investigador envia el dataset a la persona curadora de dades de l'IPHES-CERCA (isopesens@iphes.cat), qui durà a terme una sèrie de suggeriments per a la curació i publicació de les dades. Es tracta d'un procés interactiu on es poden donar diferents converses fins arribar a un estadi d'optimització de les dades en termes *FAIRness*. En aquest procediment, el personal investigador no requereix de perfil d'usuari al repositori; envia el dataset a publicar al curador per correu i és aquest qui prepara el dataset al repositori.
2. El personal investigador, amb rol de persona usuària crea el dataset que vol publicar al repositori CORA.RDR. Un cop ha fet tots els canvis que creu oportuns, des del mateix repositori, envia una sol·licitud a la persona curadora per a que aquesta realitzi una revisió final abans de la seva publicació.
  - En projectes de gran volum i on hi hagi diferents persones treballant, la persona responsable de curar les dades pot ser la mateixa responsable del dataset.

Tractament de dades sensibles

Entenem per dades sensibles totes aquelles que contenen informació relativa a persones vives relacionades amb el seu origen ètnic, opinions polítiques, religió o creences filosòfiques, afiliació sindical, informació genètica, biomètrica amb la que sigui identificable una persona, informació relativa a la salut de les persones o informació relativa a l'orientació o hàbits sexuals de les persones.

Per a la publicació de dades relatives a persones vives i identificables cal el consentiment explícit per a la seva publicació, procurant en tot moment, l'anonimització de les dades, preservant l'anonimat de les persones i evitant que puguin ser identificades. Per a la publicació de dades relatives a persones vives i identificables cal el consentiment explícit per a la seva publicació, procurant en tot moment, l'anonimització de les dades, preservant l'anonimat de les persones i evitant que puguin ser identificades. L'únic cas en què no es

requereix el consentiment explícit de les persones identificables al material és quan són les pròpies autores del dataset.

Pel cas de dades sensibles o altres tipus de dades que poden estar subjectes a implicacions ètiques o que se'n vol preservar la seva confidencialitat, CORA-RDR incorpora la possibilitat de restringir l'accés a les dades publicades; és a dir, es poden publicar documents, fent-los trobables per la comunitat però impedit-ne la visibilitat o la descàrrega. Aquesta modalitat només ha de ser emprada quan es treballi amb dades sensibles o confidencials.

Si s'usa aquesta funcionalitat, cal definir què contenen aquests documents, per què es troben restringits, com poder-hi accedir (contactant amb el propietari del dataset a través del mateix repositori) i amb quines finalitats es poden reutilitzar.

En cas de donar accés a aquestes dades restringides, s'haurà de signar un document anomenat Data User Agreement (DUA) en el qual es deixa constància que es cedeixen aquestes dades, la finalitat amb que s'usaran i el compromís que la identitat de les persones quedarà igualment protegida.

Ús de l'eina Archeoindex (Tesaure IPHES-CERCA)

En voler publicar qualsevol dataset a CORA.RDR es recomana consultar l'eina *Archeoindex* <https://www.archeoindex.org>. Es tracta d'un vocabulari controlat de forma jeràrquica dissenyat per incloure informació addicional sobre cada terme, com ara formes alternatives d'anomenar-lo, nomenclatura obsoleta o definicions en diferents idiomes. Aquesta eina està pensada per a fer que les investigacions del personal de l'IPHES-CERCA siguin més trobables i guanyin en interoperabilitat, és a dir, que siguin més fàcils d'usar per la resta de la comunitat científica.

Una vegada localitzats els termes a l'eina *Archeoindex* que es volen fer servir per relacionar-los amb el dataset, s'haurà de recopilar la URL de cada un dels termes per a ser enviats a la persona curadora de l'IPHES-CERCA i que els pugui afegir com a metadades del dataset.